

UWV

Onderzoeksplan Thema Detentie

17-9-2018

17 september 2018

Auteur

Onderzoeksplan

Definitief

Status

Datum

Versie 1.0   Ons kenmerk

Pagina
2 van 16

Versie	Status	Datum	Auteur	Korte beschrijving aanpassing
0.1	Concept	15-8-2018	████████	Concept onderzoeksplan opgesteld
0.2	Concept	23-8-2018	████████	Reviewcommentaar verwerkt van ██████████, ██████████, ██████████ en ██████████
0.3	Concept	17-9-2018	████████	Aanpassingen berekening inzet en toevoeging tabel uitsplitsing per wet, op verzoek van het inzetoverleg.

Documentbeheer		
Versie	Status	Reviews
0.1	Concept	████████, ██████████, ██████████ en ██████████

© UWV Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Onderzoeksplan

Datum

17 september 2018

Versie

1.0

Pagina

3 van 16

Inhoud

1 Aanleiding	4
2 Omschrijving thema	4
2.1 Probleemdefinitie	4
2.2 Doelstelling en onderzoeksvragen	5
2.3 Doelgroep	5
2.4 Omvang	5
2.5 Duur en locatie	6
3 Verkennend onderzoek	7
3.1 Risico's voor UWV	7
3.2 Resultaten eerder onderzoek	8
3.3 Brononderzoek	10
3.4 Klantcommunicatie	11
3.5 Benodigde data	11
4 Juridisch kader	12
5 Stakeholders	13
5.1 Interne stakeholders	13
5.2 Externe stakeholders	13
6 Planning	13
7 Benodigde inzet	15
8 Deelnemers vooronderzoek	17

Onderzoeksplan

Datum

17 september 2018

Versie

1.0

Pagina

4 van 16

1 Aanleiding

Op 9 juli 2018 is door het DT akkoord gegeven voor het ontwikkelen van het thema Detentie. Ten grondslag aan deze beslissing liggen twee verkennende onderzoeken van R&I (Risicomanagement & Intelligence) en TO (Themaonderzoek), die hebben blootgelegd dat verblijf in detentie niet altijd gepaard gaat met het beëindigen van de uitkering. In beginsel bestaat namelijk geen recht op uitkering tijdens detentie¹. Dit betekent dat UWV in deze situaties ten onrechte uitkeringen verstrekt.

Deze kwestie is aan het licht gekomen door o.a. het bestaande detentiemeldingenproces onder de loep te nemen. Dit proces heeft als doel om samenloop van detentie en een uitkering vroegtijdig te ondervangen (preventief). Geconstateerd is dat dit proces kwetsbaarheden bevat, waardoor niet van alle gedetineerden de uitkering beëindigd wordt. Naar aanleiding van bovengenoemde onderzoeken heeft Uitkeren toegezegd het belangrijkste aspect ten behoeve van het verbeteren van detentiemeldingenproces op zich te nemen. Het DT heeft ingestemd om, totdat deze verbetering gerealiseerd is, het probleem rondom detentie thematisch op te pakken. Onderliggend onderzoeksplan vormt de aanzet daartoe.

Afgezien van het feit dat UWV schade lijdt doordat het onterecht uitkeringen uitbetaalt, is het vanuit maatschappelijk oogpunt onwenselijk dat gedetineerden, die door de Staat in hun levensonderhoud worden voorzien, ook ten onrechte een uitkering ontvangen. Bovendien is het publicitair gevoelig, omdat UWV deze problematiek kan voorkomen door een betere inrichting van het detentiemeldingenproces. Dit onderschrijft het belang van de uitvoering van dit thema des te meer.

5 van 16

2 Omschrijving thema

2.1 Probleemdefinitie

Uitkeringsgerechtigden van UWV dienen wijzigingen in hun leefsituatie die van invloed kunnen zijn op recht en hoogte van de uitkering door te geven aan UWV. Dit geldt ook voor het verblijven in detentie. Het verblijven in detentie betekent in beginsel namelijk dat de uitkering – afhankelijk van de uitkering die iemand ontvangt - direct of na een maand stopt.

Ongeacht de plicht voor de klant voor het doorgeven van verblijf in detentie is er binnen UWV ook een detentiemeldingenproces ingericht. Dit proces heeft als doel om samenloop van detentie en een uitkering te ondervangen (preventief). Dit proces houdt globaal gezegd in dat UWV Gegevensdiensten van elke 'nieuwe' gedetineerde een melding ontvangt van DJI (Dienst Justitiële Inrichtingen). Van deze meldingen wordt in GVI (de database waar Gegevensdiensten checkt of een persoon een uitkering heeft) gecontroleerd

---

¹ In het kader van dit onderzoek wordt onder detentie verstaan het "rechtens zijn vrijheid ontnomen zijn". Deze term staat in het juridisch kader nader uitgewerkt.

Datum
17 september 2018

Versie
1.0

Pagina

of de persoon een uitkering bij UWV heeft en vervolgens worden deze meldingen doorgestuurd naar Uitkeren voor verdere afhandeling.

Het probleem dat zich voordoet is dat niet voor alle gedetineerde klanten een melding ter afhandeling bij Uitkeren terecht komt, omdat bijvoorbeeld het verblijf in detentie door de klanten zelf niet wordt gemeld en de melding van DJI door het meldingenproces niet juist wordt verwerkt. Dit heeft tot gevolg dat in deze gevallen de uitkering onterecht blijft doorlopen tijdens detentie. In paragraaf 3.2 wordt het probleem verder uitgewerkt op basis van resultaten uit eerdere kleinschalige onderzoeken.

2.2 Doelstelling en onderzoeksvragen

De doelstelling van dit thema is om in kaart te brengen hoeveel uitkeringen onterecht doorlopen tijdens detentieperioden en de exacte oorzaak hiervan te achterhalen. Daarnaast wordt getracht om meer inzicht te verkrijgen in de achtergronden en motieven van de onderzochte doelgroep. Bovendien wordt repressief opgetreden wanneer uitkeringen onterecht zijn verstrekt.

De onderzoeksvragen die binnen dit thema centraal staan, zijn als volgt geformuleerd:

1. Wat is de omvang van uitkeringen die tijdens detentieperioden onterecht worden uitbetaald?
2. Wat is de schade die hierdoor is geleden door UWV?
3. Wat is de precieze oorzaak van het onterecht doorlopen van de uitkering tijdens detentie?
4. In hoeverre zijn er motieven en achtergronden van klanten te achterhalen die inzicht geven in de doelgroep en de achterliggende oorzaken om de inlichtingenplicht te overtreden?

2.3 Doelgroep

De doelgroep wordt gevormd door uitkeringsgerechtigden die tijdens verblijf in detentie een uitkering ontvangen van UWV en daar mogelijk geen recht op hebben. Dit kunnen uitkeringen op basis van alle wetten betreffen. De doelgroep wordt geselecteerd op tweeërlei wijzen:

- a. Er vindt een selectie plaats op basis van adres. Klanten die op een adres van een Penitentiaire Inrichting (PI) staan of stonden ingeschreven in het Basisregistratie Personen (BRP) ten tijde van een (lopende) uitkering worden geselecteerd.
- b. Er vindt een selectie plaats op basis van de detentiemeldingen vanuit DJI. Op basis van de meldingen die vanuit DJI worden verzonden aan UWV wordt geanalyseerd voor welke meldingen geen verdere afhandeling door Uitkeren is gedaan in de vorm van een brief aangaande de detentie (in EAED, elektronisch archief). Deze gevallen worden geselecteerd.

6 van 16

2.4 Omvang

Op het moment van schrijven van dit onderzoeksplan (augustus 2018) zijn een aantal signalen beschikbaar om direct opgepakt worden. Op regelmatige basis zal het thema echter voorzien worden van nieuwe signalen door het doen van actuele selecties. De daadwerkelijke omvang van het thema is dus afhankelijk van de actuele situatie en kan per selectie fluctueren.

Onderstaande tabel geeft de aantallen signalen per selectiemethode weer. Het komt voor dat uitkeringsgerechtigden in beide groepen voorkomen, waardoor de kolom unieke BSN's niet te cumuleren is. Uiteindelijk gaat het om 991 signalen met betrekking tot unieke BSN's die beschikbaar zijn om te leveren.

Signalen

Unieke BSN's

Onderzoeksplan

Datum
17 september 2018

Versie
1.0

Pagina

PI adres (a)	93	79
Detentiemeldingen (b)	1047	925
Totaal	1140	991

De beschikbare signalen met betrekking tot methode (a) zijn voortgekomen op basis van onderstaande criteria:

- Het huidig bij UWV bekende adres is het adres van een Penitentiare Inrichting of dit adres is vanaf 2015 gewijzigd naar een ander adres. De selectie bevat daarom ook signalen waarvan de inschrijfdatum op het adres van de PI in of na 2010 ligt.

De vervolselecties voor het thema worden over recentere perioden verricht.

De beschikbare signalen met betrekking tot methode (b) zijn voortgekomen op basis van selectie over de periode begin 2017- juli 2018. Hierbij wordt de kanttekening geplaatst dat enkele perioden (weken) ontbreken omdat de levering van de detentiemeldingen door ICT Security tijdelijk is opgehouden. De vervolselecties voor het thema worden op basis van actuele ontvangen detentiemeldingen gedaan.

Splitsing naar wet

Om inzicht te krijgen in wat de omvang van de beschikbare signalen per wet is, is onderstaande tabel toegevoegd. Te zien is dat het grootste aandeel van de signalen betrekking heeft op WW-uitkeringsgerechtigden (407), gevolgd door ZW- (298) en WIA-uitkeringsgerechtigden (162).

Wet	NWAJ	NWAJ15	WAJ	WAO	WIA	WW	ZW	Totaal
PI adres	5	6	6	6	13	29	28	93
Detentiemeldingen	90	13	91	56	149	378	270	1047
Totaal	95	19	97	62	162	407	298	1140

7 van 16

2.5 Duur en locatie

Voor het thema is voornamelijk geen einddatum bepaald. Dit heeft mede te maken met de aanbeveling die vanuit het verkennend onderzoek is gedaan aan Uitkeren met betrekking tot het verbeteren van het detentiemeldingenproces. Uitkeren heeft naar aanleiding daarvan ingestemd onderzoek te doen naar een alternatieve databron voor GVI om de detentiemeldingen mee te matchen. Dit thema zal in elk geval de periode overbruggen tot het moment dat dit alternatief gevonden is en gebruikt wordt in het detentiemeldingenproces.

Het thema wordt landelijk uitgerold. Op onderstaande kaart staat weergegeven wat de spreiding van de uitkeringsgerechtigden op basis van woonplaats is van de op dit moment beschikbare signalen.

De rode stippen geven de adressen weer waarop meer dan één signaal is geselecteerd. Dit zal veelal de signalen betreffen die zijn geselecteerd op basis van het adres van de Penitentiare Inrichting. De blauwe stippen betreffen daarentegen allen één signaal. Deze stippen geven in elk geval de signalen weer van de detentiemeldingen waarvoor door Uitkeren geen verdere afhandeling heeft plaatsgevonden in de vorm van het aanmaken van een brief inzake de detentie.

8 van 16

3 Verkennend onderzoek

3.1 Risico's voor UWV

UWV heeft door de hiervoor beschreven problematiek te maken met financiële schade, aangezien uitkeringen onterecht worden uitbetaald tijdens detentieperioden. Als achteraf de onterecht uitbetaalde bedragen teruggevorderd worden, is het bovendien de vraag of alle terugvorderingen volledig (kunnen) worden geïncasseerd. Een eerste indicatie van de financiële schade die door UWV geleden wordt, is in de volgende paragraaf weergegeven en is gestoeld op uitkomsten van twee kleinschalige onderzoeken.

Onderzoeksplan

Datum

17 september 2018

Versie

1.0

Pagina

Naast de financiële gevolgen voor UWV, kan ook imagoschade optreden. Het doel van het detentiemeldingenproces is namelijk het vroegtijdig signaleren van samenloop van detentie en uitkering. Wanneer dit proces echter niet goed werkt en - door het hierin tekortschieten van UWV - bij uitkeringsgerechtigden terugvorderingen worden opgelegd, tast dit het imago van UWV aan.

3.2 Resultaten eerder onderzoek

In 2017 zijn twee verkennende onderzoeken verricht naar klanten die in detentie verblijven en tegelijkertijd een uitkering (hebben) ontvangen. Deze onderzoeken vormen de eigenlijke aanleiding voor onderliggend onderzoeksplan. De resultaten van deze onderzoeken onderstrepen namelijk de noodzaak om op een grootschaligere wijze onderzoek te doen naar uitkeringen die tijdens detentieperioden onterecht zijn uitbetaald. In deze paragraaf worden de belangrijkste resultaten van deze onderzoeken weergegeven.

Adres van Penitentiare Inrichting

In september 2017 heeft het Team Data Verklaringen (TDV) onderzoek gedaan naar 45 klanten die op een adres van een Penitentiare Inrichting (PI) staan of stonden ingeschreven in het Basisregistratie Personen (BRP) ten tijde van een (lopende) uitkering. Gezien de vele bevindingen van dit onderzoek is toentertijd besloten de hieruit voortgekomen 23 onderzoekswaardige signalen door TO nader te laten onderzoeken.

Uit de 23 onderzoekswaardige signalen zijn 16 rapporten voortgekomen. Dit heeft geleid tot een gemiddeld schadebedrag van bijna € 18.000. Hieronder staan de resultaten samengevat per wet.

Wet	Aantal rapporten	Totaal bedrag	Gemiddeld bedrag
Wajong	7	€ 113.100	€ 16.157
WAO	2	€ 42.000	€ 21.000
WIA	5	€ 79.600	€ 15.920
WW	2	€ 50.000	€ 25.000
Eindtotaal	16	€ 284.700	€ 17.794

Onderzoeksplan

Datum

17 september 2018

Versie

1.0

Pagina

9 van 16

Detentiemeldingenproces

In oktober 2017 zijn door het TDV alle detentiemeldingen die Gegevensdiensten in januari 2017 van DJI heeft ontvangen nader in onderzoek genomen. Door de themaonderzoekers is daartoe bureauonderzoek verricht.

Wet	Aantal	Correct gematcht GVI	Niet gematcht GVI en geleid tot benadelingsbedrag	Som van benadelingsbedrag	Detentie door klant gemeld
WAJ	9	1		2 € 1.677.09	5
WAO	1				1
WIA	5			2 € 20.723.12	1
WW	39	4		25 € 15.417.67	4
ZW	14	1		7 € 21.923.67	2
Eindtotaal	68		6	36 € 59.741.55	13

In totaal zijn 68 detentiemeldingen uit januari 2017 onderzocht. Daarvan zijn 6 meldingen (9%) correct gematcht in GVI. Deze meldingen zijn dus doorgezet naar Uitkeren. De overige 62 detentiemeldingen (91%) zijn niet correct gematcht. Hiervan is bij 36 meldingen (53%) door de themaonderzoekers geconstateerd dat er sprake is geweest van onverschuldigde betalingen aan de klant.

Naast het onderzoek door het TDV heeft R&I een analyse gedaan op de ontvangen detentiemeldingen over de periode april tot en met december 2017. In onderstaande tabel is weergegeven wat de bevindingen van deze analyse zijn.

Wet	Totaal met (april t/m uitkering doorgezet)	Melding niet gezet	% niet door- rect)	Melding door- rect)	% niet (cor- keerde
WAJ	1127	50	4%	3	5%
WAO	214	7	3%	4	5%
WAZ	9	1	11%	0	11%
WIA	392	25	6%	18	11%
WW	275	224	81%	13	86%
ZW	222	149	67%	49	89%
Eindtotaal	2239	456	20%	87	24%

* Melding niet doorgezet + melding doorgezet naar verkeerde wet t.o.v. totaal met uitkering

Datum

17 september 2018

Versie

1.0

In de onderzochte periode zijn 2.239 detentiemeldingen ontvangen waar het klanten van UWV betreft (alle wetten). Daarvan is 20% (456 meldingen) niet doorgezet naar Uitkeren. In deze gevallen hebben dus geen eventuele acties ten aanzien van de uitkering plaatsgevonden, tenzij de detentie door de klant zelf gemeld is. Uitgesplitst naar wetten zijn de percentages van meldingen die niet doorgezet zijn over WW- en ZW klanten het hoogst, namelijk respectievelijk 81% en 67%.

Naar aanleiding van het verkennend onderzoek en het contact hierover met de divisie Uitkeren is door laatstgenoemde een update gedaan op GVI voor wat betreft het domein WW. Vervolgens heeft R&I over de maanden januari en februari 2017 een nieuwe analyse gedaan om te onderzoeken of door de update het matchingproces verbeterd is. De matchingscore voor het WW-domein blijkt weliswaar verbeterd – van 81% naar 48-50% - maar daarin wordt nog steeds de helft van de detentiemeldingen niet gematcht.

Pagina

10 van 16

3.3 Brononderzoek

Op 1 mei 2000 is de Wet socialezekerheidsrechten gedetineerden (WSG) in werking getreden. Deze Wet regelt de gevolgen van detentie voor mensen met recht op een uitkering. De WSG heeft wijzigingen aangebracht in diverse wetten waaronder de WAO, WAZ en Wajong. Personen aan wie 'rechtens hun vrijheid is ontnomen' zijn uitgesloten van het recht op uitkering. Wel kan er recht op uitkering bestaan bij bepaalde vormen van dwangopname en detentievormen die gericht zijn op terugkeer in de samenleving.

Het doel van de WSG is tweeledig. Ten eerste beoogt de wet 'dubbele betaling' uit collectieve middelen te voorkomen. Het is namelijk onwenselijk dat een persoon een uitkering ontvangt, terwijl de Staat in de kosten van het levensonderhoud voorziet. Ten tweede beoogt de wet een einde te maken aan de ongelijke positie van enerzijds personen die vóór hun vrijheidsbeneming in loondienst werkten en die tijdens hun vrijheidsbeneming hun inkomen verliezen, en anderzijds de uitkeringsgerechtigden die hun uitkering tijdens hun vrijheidsbeneming wel konden behouden.

Ten aanzien van detentie zijn er verschillende wetsartikelen waarmee het recht op uitkering:

1. wordt ingetrokken of beëindigd vanaf het moment dat de detentie één maand heeft geduurd:
artikelen 43 lid 5 WAO, 19 lid 4 WAZ, 17 lid 5 Wajong, 19b lid 1 ZW;
2. wordt heropend zodra de betrokkene in vrijheid wordt gesteld:
artikelen 47b lid 1 WAO, 21b lid 1 WAZ, 20a lid 1 Wajong, 19b lid 2 ZW;

In de WW is bepaald dat de uitkering wordt ingetrokken of beëindigd met ingang van de dag waarop de detentie is aangevangen (artikel 19 en 20 WW). De heropening van het recht op uitkering is bepaald in artikel 21 WW.

Het detentiemeldingenproces, zoals reeds aangehaald in de probleemdefinitie, is voortgevloeid uit de inwerkingtreding van de WSG. Het doel van dit systeem is het vroegtijdig ondervangen van deze signalen om vervolgens de uitkering te beëindigen. Tot op heden is het GVI gebruikt om in dit proces te checken of een gedetineerde een uitkering van UWV ontvangt. De eerdere onderzoeken – weergegeven in paragraaf 2.3 – hebben aangetoond dat het detentiemeldingenproces en het gebruik van GVI niet sluitend zijn. Door Gegevensdiensten is dit laatste eveneens onderkend. In bijlage 1 is een notitie bijgevoegd van Gegevensdiensten, waarin de problematiek rondom GVI wordt beschreven.

3.4 Klantcommunicatie

Op UWV.nl is vermeld welke rechten en plichten uitkeringsgerechtigden hebben. Uitkeringsgerechtigden dienen veranderingen in hun situatie door te geven die van invloed kunnen zijn op recht en hoogte van de uitkering. Eén van de situaties die doorgegeven dient te worden is wanneer men in detentie verblijft. Enkele links met de betreffende informatie zijn:

<https://www.uwv.nl/particulieren/werkloos/tijdens-ww-uitkering/detail/wijzigingen-doorgeven/overigewijzigingen-doorgeven> en;

<https://www.uwv.nl/particulieren/ziek/ziek-wia-uitkering/tijdens-wia-uitkering/detail/plichten-enrechten-met-een-wga-uitkering/mijn-plichten-met-een-wga-uitkering/wijzigingen-doorgeven-tijdens-uwwga-uitkering>

17 september 2018

Versie

1.0

Pagina

11 van 16

3.5 Benodigde data

Om voor dit thema de analyses en selecties te kunnen maken zijn de volgende data nodig:

1. de detentiemeldingen die door DJI worden verzonden aan UWV Gegevensdiensten. Op het moment van schrijven van dit onderzoeksplan wordt getracht een autorisatie te verkrijgen via ICT SI (Systeemintegratie) om toegang tot deze data te krijgen.
2. de adressen van de Penitentiaire Inrichtingen. Deze zijn openbaar.
3. het klantenbestand en adressenbestand van alle uitkeringsgerechtigden, waarop een analyse kan plaatsvinden of uitkeringsgerechtigden op een adres van een PI ingeschreven staan of stonden ten tijde van de uitkering. Deze bestanden zijn beschikbaar.

Voor de beantwoording van de onderzoeksvragen wordt gebruik gemaakt van de data:

4. in het systeem Phoenix, waar de uitkomsten van de onderzoeken worden geregistreerd (voor beantwoording van onderzoeksvragen 1 en 2);
5. die verkregen zijn uit de door de themaonderzoekers ingevulde vragenlijsten (voor beantwoording van onderzoeksvraag 3). Deze websurvey wordt door R&I en TO gezamenlijk ontwikkeld.

Onderzoeksplan

Datum

17 september 2018

Versie

1.0

Pagina

12 van 16

4 Juridisch kader

In alle uitkeringswetten die UWV uitvoert is de dwingendwettelijke bepaling opgenomen dat een klant die rechtens zijn vrijheid ontnomen is, geen recht op uitkering heeft. In het spraakgebruik spreekt men over detentie maar dat is niet gelijk aan zijn vrijheid ontnomen zijn. Deze uitsluitingsgrond kan niet gebruikt worden als een veroordeelde weliswaar in detentie zit, maar daarbij een beperkte mogelijkheid heeft om zich buiten de inrichting te begeven of wanneer hij bijvoorbeeld met enkelband thuis mag verblijven. Dat is een "beperking van zijn vrijheid". Dan is formeel niet voldaan aan de wettelijke tekst "ontnomen zijn". Duidelijk is wel, dat als de uitsluitingsgrond zich voordoet, deze toegepast dient te worden. Daar zit geen eigen beleidsvrijheid in voor UWV om daar anders mee om te gaan.

Jarenlange vaste beleidslijn van de CRvB is ook dat de klant zelf de wettelijke plicht heeft te melden dat rechtens zijn vrijheid is of wordt ontnomen. De CRvB hanteert het standpunt dat ook al geeft DJI aan UWV de namen door van personen die met een uitkering in detentie zijn gegaan, dit de klanten niet ontslaat van de eigen plicht tot melden. De CRvB accepteert nog steeds het opleggen van een bestuursrechtelijke sanctie als de klant deze plicht niet is nagekomen.

UWV is wettelijk verplicht om onverschuldigd betaalde uitkering terug te vorderen. Dat staat geheel los van de vraag of de klant enig verwijt te maken is over het ontstaan van de terugvordering. Ook als deze is ontstaan door een fout van UWV dan blijft de wettelijke plicht tot terugvorderen onverkort bestaan. De wetgever heeft UWV hierin geen beleidsvrijheid geboden. Wel is er enige beleidsvrijheid als het gaat om het invorderen van een terugbetaling. Deze betreft met name geringe bedragen en zeer lange invordertrajecten. De bestaande regeling rond kwijtschelding (dit kan pas na 10 jaar en onder bepaalde zeer strikte voorwaarden) behoort hier ook toe.

De CRvB hanteert een lichtere toetsing ten aanzien van de grondslag voor terugvorderen. De CRvB hanteert namelijk de grondslag dat het de klant wel redelijkerwijs duidelijk had kunnen zijn dat de uitkering onverschuldigd werd betaald. In de praktijk is dit alleen niet het geval als bijvoorbeeld UWV uitdrukkelijk op verzoek van de klant heeft bevestigd dat de uitkering juist is berekend en dat later toch niet het geval blijkt te zijn. Deze grondslag wordt slechts hoogst zelden toegepast en altijd in een individueel geval.

Samengevat is het juridisch kader als volgt: als er onverschuldigd is betaald dient er altijd teruggevorderd te worden, ongeacht de oorzaak ervan. Verder is ook duidelijk dat als de klant zelf geen melding heeft gemaakt van zijn vrijheidsontneming, dit een overtreding is die bestuursrechtelijk gesanctioneerd dient te worden mits die overtreding de klant in enige mate te verwijten is.

Onderzoeksplan

Datum

17 september 2018

Versie

1.0

Pagina

13 van 16

5 Stakeholders

5.1 Interne stakeholders

De interne stakeholders zijn in te delen in interne stakeholders binnen Handhaving en interne stakeholders binnen UWV. Intern binnen Directie Handhaving (DHH) zijn alle afdelingen een stakeholder: Risicomanagement & Intelligence (R&I), Staf en Control (S&C), Themaonderzoek (TO) en Individueel Onderzoek (IO). R&I vanwege de ontwikkeling van het thema en de analyse van de resultaten, S&C vanwege het faciliteren van het thema, TO in verband met de uitvoering van het thema en IO omdat zij de eventuele afhandeling van de individuele zaken doen.

Binnen UWV zijn een aantal divisies naast DHH die door het thema kunnen worden beïnvloed of juist invloed hebben op het thema:

1. Uitkeren is een stakeholder aangezien onterecht betaalde uitkeringen herzien moeten worden. Bovendien is Uitkeren deels verantwoordelijk voor het detentiemeldingenproces. Uitkomsten en conclusies uit het thema zijn voor Uitkeren van belang.
2. Gegevensdiensten is stakeholder omdat zij deels verantwoordelijk is voor het detentiemeldingenproces. Uitkomsten en conclusies uit het thema zijn voor Gegevensdiensten van belang.
3. ICT SI is stakeholder omdat op basis van een door hen verleende autorisatie toegang verkregen wordt tot de data van de detentiemeldingen. Dit is noodzakelijk voor de uitvoering van het thema.
4. SBK is stakeholder omdat het detentiemeldingenproces, dat naar aanleiding van de inwerkingtreding van de WSG is ingericht, impliciet onderwerp van onderzoek is. Conclusies en aanbevelingen ten aanzien van dit proces zijn voor SBK van belang, mede gezien de maatschappelijke en publicitaire relevantie.

5.2 Externe stakeholders

Ook buiten UWV zijn er stakeholders voor wie het thema relevant is:

5. Ministerie SZW is stakeholder omdat UWV valt onder de verantwoordelijkheid van dit Ministerie. Uitkomsten en conclusies ten aanzien van dit thema zijn voor het Ministerie van belang, mede gezien de maatschappelijke en publicitaire relevantie ervan.
6. DJI is stakeholder omdat DJI onderdeel is van het detentiemeldingenproces. DJI verstuurt de detentiemeldingen naar UWV. Conclusies ten aanzien van het proces zijn daarom relevant voor DJI.

Pagina

14 van 16

6 Planning

Voordat het thema van start kan gaan dient, na afronding van het onderzoeksplan door R&I (augustus 2018), door IM de voorbereiding daartoe getroffen te worden, zoals het schrijven van de werkinstructie.

Onderzoeksplan

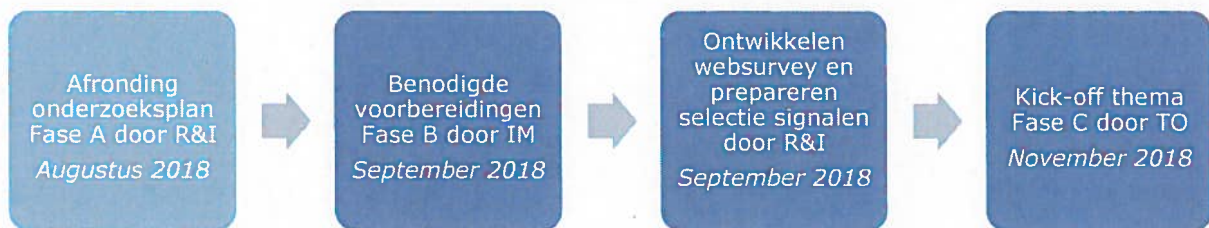
Datum

17 september 2018

Versie

1.0

Tegelijkertijd wordt door R&I een websurvey ontwikkeld en de selectie van de te leveren signalen gedaan. De planning is dat het thema per oktober/november 2018 officieel van start gaat.

Versie

1.0

Pagina

15 van 16

7 Benodigde inzet

Allereerst is voor de uitrol van het thema capaciteit van IM vereist voor o.a. de coördinatie ervan en het ontwikkelen van de werkinstructie. Daarvoor is een business consultant, een procesontwerper en een juridisch adviseur nodig.

Binnen het thema worden in eerste instantie 991 signalen geleverd. Geschat wordt dat 30% al vroeg in het proces uitvallen omdat deze niet onderzoekwaardig worden bevonden, en de overige 70% wel volledig onderzocht worden. De inschatting is dat een zaak die volledig onderzocht wordt, gemiddeld 29 uur tijd kost van een themaonderzoeker (normtijd externe melding). De signalen die niet onderzoekwaardig blijken worden geschat op gemiddeld 2 uur tijd per themaonderzoeker. In totaal zal het thema maximaal uitkomen op 20.720 uur werk voor themaonderzoekers (zie onderstaande tabel). Dit zou betekenen dat 14 a 15 fte inzet benodigd is voor een jaar (1 fte = 1400 uur per jaar). Vooralsnog wordt echter zo'n 9 fte ingezet gedurende een half jaar, betekenende dat niet alle signalen in dit tijdsbestek en met deze inzet onderzocht kunnen worden. Aangezien de signalen over het land verspreid zijn, wordt per TO kantoor inzet van 1 a 2 themaonderzoekers gevraagd.

Na dit eerste half jaar vindt op basis van de resterende nog te onderzoeken signalen en de dan inmiddels beschikbare actuele signalen een heroverweging van de inzet plaats door de verantwoordelijke themamanager.

*Berekening uren themaonderzoek**

Inschatting onderzoekswaardigheid	Aantal signalen	Aantal uur per signaal	Totaal aantal uren alle signalen
30% niet onderzoekswaardig	297	2	594
70% wel onderzoekswaardig	694	29	20.126
100%	991		20.720

*Deze berekening is afgestemd met BC&K.

Onderzoeksplan

Datum
17 september 2018

Versie
1.0

Onderzoeksplan

Datum

17 september 2018

Versie

1.0

Pagina

16 van 16

8 Deelnemers vooronderzoek

Functie	Naam
Risico-onderzoeker	[REDACTED]
Data-analist	[REDACTED]
Risico-adviseur	[REDACTED]
Juridisch adviseur	[REDACTED]
Proces ontwerper	[REDACTED]
Business consultant	[REDACTED]
Manager Themaonderzoek	<i>Nader te bepalen</i>
Themaonderzoeker	[REDACTED]